

Szakértői vélemény

**a Kőrösi Csoma Sándor Gimnázium, Szakközép,-
Szakképző és Általános Iskola, Kollégium**

*Kollégiumi pedagógiai programjáról
(4080 Hajdúnánás, Köztársaság tér 4.)*

Megrendelő:

Hajdúnánás Város Önkormányzata
4080 Hajdúnánás
Köztársaság tér 1.

Készítette:

Bényei Sándor
közoktatási szakértő
4200 Hajdúszoboszló, Török u. 3.

2010. június 2.

Bevezető:

A hajdúnánási Kőrösi Csoma Sándor Gimnázium, Szakközép,- Szakképző és Általános Iskola, Kollégium nevelői közössége – a 36/2009. (XII.23.) OKM rendelettel elfogadott Kollégiumi Nevelés Országos alapprogramja értelmében 2010. március 31-ig módosította a kollégiumi intézményegység pedagógiai programját (az egységes pedagógiai program részdokumentumaként) és a közoktatási törvény által garantált jogköröket gyakorló közösségek, fórumok egyetértésével, támogató véleményezésével benyújtotta fenntartói elfogadásra.

Hajdúnánás Város Önkormányzata – tekintettel a kollégiumi pedagógiai program szakmai megalapozottságának, jogi koherencia vizsgálatára – a benyújtott stratégiai dokumentum szakértői elemzését kérte.

2. A kollégiumi pedagógiai program szakértői elemzésének módszerei:

- összehasonlító elemzés,
- jogszabályi normák követése,
- tartalmi koherencia ellenőrzése (intézményi és tagintézményi Pedagógiai program).

3. Rendelkezésre álló dokumentumok:

- az intézmény alapító okirata,
- a Kőrösi Csoma Sándor Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium 2004. évi pedagógiai programja (integrációt megelőző változat).
- az Oktator Oktatási és Szakértői Iroda 2008. évi törvényességi vizsgálata keretében a kollégiumra vonatkozó részjelentések, helyzetértékelések

4. A szakértői elemzés jogszabályi háttere:

- a többször módosított, 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról,
- az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekvédelemről és a gyámügyi igazgatásról,
- 36/2009. (XII.23.) OKM rendelet, a kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról,
- a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII.17.) Korm.rendelet,
- a 46/2001. (XII.22.) OM rendelet, a Kollégiumi Nevelés Alapprogramja,
- a többször módosított 11/1994(VI.8.) MKM. rendelet,
- az intézmény alapító okirata és Szervezeti és Működési Szabályzata.

A 67 oldal terjedelmű, 2010-ben átdolgozott kollégiumi pedagógiai program közös igazgatású közoktatási intézmény Pedagógiai Programjának szakmailag és műfaji tekintetben is önálló fejezete. A szerkesztésben is megnyilvánuló szakmai önállóság nemcsak gesztus, hanem a korábbi hagyományokra alapozva az egységes pedagógiai stratégiában az intézménytípus sajátosságait érvényesíteni engedő, az itt folyó munkát elismerő gyakorlat is az intézmény nevelőtestülete, a menedzsment részéről.

A tartalomjegyzék hű tükrözi annak, a törekvésnek ahogyan a programírók beemelik az új Kollégiumi Alapprogram és a NAT módosításából adódó tartalmi elemeket. A kollégiumi alkotóközösség által módosított pedagógiai koncepció a Köznevelési törvény (későbbiekben Kt.) 49. § tartalmának megfelelően került kidolgozásra.

Szerkezetében is következetes a dokumentum: a nevelési program elemeit, a kollégiumi foglalkozások tevényt (7-14. évfolyamig)

4. A módosított kollégiumi pedagógiai program elemzése:

- 4.1. A tagintézmény differenciált összetételű, 12-23 éves tanulók számára biztosít elhelyezést. A 3 tanulócsoport korban és képzési orientációban is meglehetősen differenciált összetételű. A program ennek megfelelően, a tárgyi- és személyi feltételek optimalizálására törekedve jelöli meg a nevelőmunka, a kollégiumi élet megszervezésének elveit, célrendszerét és feladatait. A dokumentum II.4. fejezete mutatja be a tagintézmény feltételrendszerét, amely a hazai kollégiumok átlagos állapotát tükrözi, bár az épület elhelyezkedése, a funkcionálisan nem e célra épület adottságainak kihasználása az átlagosnál több lehetőséget nyújt és lehetővé teszi az elhelyezhető nyolcvan tanuló komplex foglalkoztatását.
- 4.2. A kollégium önmeghatározását (II.6. fejezet) követően kerülnek kifejtésre a célok és feladatok. Megjegyezzük, hogy a III. 2. fejezetben taglalt elemek – mint az intézmény működtetésének értékei és elvei – a célok elé kíváncsoznak.
A célok és a feladatok kifejtése koherens a módosított Országos Alapprogram elveivel és a Nemzeti Alaptanterv tartalmához illeszkedő új elemekkel (pl. kompetencia alapú oktatás, új tanulószervezési módok, a tanulás-tanítás módszertani megújítása, az élethosszig tartó tanulás megalapozása, IKT eszközök alkalmazása a tanulásban, az integrált nevelés kiemelt segítése, stb.).
Az elvek kifejtését a IV. fejezet teszi teljessé.
- 4.3. A kollégiumi nevelés konkrét céljai és feladatai a hajdúnánási kollégiumra szabottan, a pedagógiai hagyományokra alapozva fejt ki a nevelőtestület korszerű szemléletű, komplex, a változó gazdasági és társadalmi kihívásokra is kitérő nevelési koncepcióját.
A IV. 3. fejezetben jelenik meg a heterogén összetételű tanulóira vonatkozó, a képzési orientációhoz alkalmazkodó nevelőmunka sajátosságainak kifejtése, a tanulóikkal szemben támasztható követelmények kibontása.
- 4.4. Részletesen kerültek feldolgozásra a kollégiumi nevelés egyes területei, kiemelt feladatai. Ebben a fejezetben és az életrend megszervezésére vonatkozó elvek leírásában is érvényesülnek a módosított Országos Alapprogram fontosabb elvei. Megjelenik a rugalmas életrend szervezése, a differenciált foglalkoztatás, a hátrányos helyzet kezelése.
- 4.5. A kollégium átdolgozott programja tartalmazza a tagintézmény életének néhány szervezeti elemére vonatkozó működési szabályozást is (DÖK, nevelőtanár feladatai, kollégiumi szervezet leírása). Bár ezek az elemek inkább az intézményi SZMSZ-be kíváncsoznak, a jelenlegi, komplex szabályozásra törekvő kollégiumi programban is helyük lehet (az SZMSZ módosításakor erre azonban célszerű figyelni).

- 4.6. A kollégiumi foglalkozási terv – követi az országos alapprogram elveit, tartalmi ajánlásait a kollégiumi foglalkozások kerettantervét és az évfolyamokra lebontott óraterv és tematikai egységeknek megfelelően került adaptálásra.

A foglalkozási terv valamennyi évfolyamon tartalmazza:

1. A tanulás.
 2. Énként, önismeret, pályaorientáció.
 3. Európai azonosságtudat, egyetemes kultúra.
 4. Környezettudatosság.
 5. Testi és lelki egészség.
 6. Felkészülés a felnőtt lét szerepére, aktív állampolgárságra, dokumentációra, gazdasági nevelés.
 7. Hon és népismeret fejezeteket.
- 4.7. Értékes és önálló eleme a módosított programnak a sikerkritériumokat összegző, azokat megjelenítő V.10. fejezet, amely a kollégiumi nevelés eredményességét, sikerkritériumait definiálja. Az átdolgozott program tartalmazza a csoportbeosztás elveit, a kollégiumi felvétel elveit, kritériumait is.
- 4.8. A Kőrösi Csoma Sándor Gimnázium, Szakközép,- és Szakképző és Általános Iskola, Kollégium módosított pedagógiai programja megfelel a jogszabályi normáknak: koherens a közoktatási törvény 49. § előírásaival, követi az országos alapprogram tartalmi változásait.
- Egzakt helyzetértékelése alapozott célrendszere, feladati tükrözik a társadalmilag elvárt, a középiskolai és általános iskolai módszertani megújulás elvárható pedagógiai elemeit. Stílusa közérthető, az intézményhasználók számára megfelelő információkkal szolgál és vonzó képet fest az itt folyó nevelő- és tanulást, életkezdést segítő munkáról.

A kollégiumi alkotóközösség program módosító tevékenységét elismerve, a Kőrösi Csoma Sándor Gimnázium, Szakközép,- és Szakképző és Általános Iskola, Kollégium kollégiumi intézményegységének módosított pedagógiai programja fenntartói elfogadását javaslom.

Hajdúszoboszló, 2010. június 2.

Bényei Sándor
közoktatási szakértő